

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 35 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. MARTA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 2623.

Walter Schindler, Bern.

Kran za gradjenje sa dizalicom.

Prijava od 23. marta 1923.

Vazi od 1. novembra 1923.

Poznate su dizalice za granjenje koje se stavlaju na skele zgrada koje se podižu, snabdvene jednim kranom kod kojih je raspored takav, da se prema potrebi može nizmenično iskoristiti ili kran ili dizalica sa platformom, i obe se pokreću jednom istom mašinom za rad. Ova postrojenja imaju nedostatak da pored prepusta kran-a imaju naročitu skelet na koturima ili na prepustu kran-a imaju naročite koture za vodenje za dizalice, tako da su potrebna užeta za davanje, od ko ih jedno za kran a jedno za dizalicu ili se pak mora svaki put skidati uže pri prenosu sa jedne dizalice na drugu, položiti preko koju a za vodj-nje druge i na ovu pricvrstiti, što stvara zametan i dugotrajan posao, dok njegovo preduzimanje čini nekorisnim celo transportno postrojenje.

Ova nedostatak treba biti otkljenjen predmetom pronašljena jednom dizalicom za gradjenje sa vodicama za platformu preko kojih je namešten preklapajući prepust kran-a tako da kako pri upotrebi postrojenja kao kran tako i pri upotrebi kao dizalica upotrebljava se jedno isto uže za izvlačenje sprovedeno preko istih kotura z-vodjenje na preklapajućem prepustu kran-a.

Kod ovoga postrojenja potrebno je jedno jedino uže za vučenje koje ide preko prepusta kran-a i nosi platformu. Pri ovome može se kran odmah iskoristiti u potrebnom slučaju time, što se uže prosto obesi o korpu za vučenje.

Nekoliko oblika izvodjenja predmeta pro-

nalaska prestavljeno je primera radi na pri-loženom nacrtu, i to je:

Fig. 1 izgled potpunog postrojenja dizalice za gradjenje u vertikalnici

Fig. 2 je osnovnog

Fig. 3 pokazuje detalj u većoj razmeri i

Fig. 4 kran u izgledu sa strane.

Fig. 5 pokazuje bočni izgled jedne variante korpe za izvlačenje.

Fig. 6 pokazuje drugi oblik izvodjenja u vertikalnici za koji je

Fig. 7 oznova

Fig. 8 pokazuje treći oblik izvodjenja u vertikalnici a

Fig. 9 osnova za isti

Fig. 10 jedan detalj a

Fig. 11 jednu variantu drugog detalja.

Fig. 12 pokazuje gornji deo postrojenja dizalice prema trećem obliku izvodjenja u vertikalnici

Fig. 13 je osnova za isto a

Fig. 14 jedan detalj

Na postrojenju dizalice za gradjenje predstavljene u fig. 1 označava 1 kao i obično pojevine delove T-gvožđa sa stavljenim pomču podvezice 11 sa čvrstim vodjicama koje se sastoje od rebara okrenutih jedno prema drugom koje su pomoći prečaga 2 i poprečnih šina utvrđene za već završen spoljni zid zgrade koja se podže i tako su raspoređene, da je njihova spojna linija, koja je nacrtana u fig. 3 crticama i tačkicama, normalna na front zgrade i už vodjica kreće se platforma 4 koja je obešena o uže za izvlačenje 5, koje

Din 30.

ide preko koturova 6 i 7 krana 8 i preko kotura za vodjenje na visini poda za gradjenje prema čekrku 10 postavljenom na istoj visini u unutarnjosti zgrade. Najviši deo za priključivanje vodjica nasadjen je pomoću pod vezica 11 na donje vodjice i na njegovim obema prečagama 2 utvrđeno je uzdušno U-gvožđje 12 (fig. 3) čije rebro ima po celoj dužini prorez, u kome je usadjen spojni zavrtanj 13, koji ima navrtanj sa drškom 14 i obrazuje vezu podužnog gvožđja 12 sa štakom 15 postolja krana. Zahvaljujući ovome rasporedu omogućava se veza gornjeg dela za priključivanje sa šinama za vodjenje 1, a da ne bude s toga potrebno namestiti kran tačno na određenoj visini u odnosu prema gornjem kraju šina za vodjenje 1, ako se pri napredovanju gradjenja mora kran više postaviti produže se šine za vodjenje 1 na taj način, da se gore doda nov deo, za koji se priključi deo za priključivanje, koji se pomoću uzdužnog proreza udesi u štapu 12 na visini krana. Kran se može uvek iskoristiti kao takav nezavisno od šina za vodjenje 1 i platforme 4, na taj način što se uže za izvlačenje prosti obesi o platformu. Kao što pokazuje osnova fig. 2 može se prepusti kranu, ako se treba upotrebiti kao takav bez platforme okretat u vrlo širokom krugu, tako da se obešeni teret vrlo lako može ostaviti na zgradu, i pošto su stubovi krana postavljeni na svome postolju u znatnom odstojanju sa strane prema vodilama dizali e ne smetaju ovi pri izvlačenju i polaganju uhvaćenih tereta može se uže kranu, kao što je predstavljeno u fig. 4, može se prosti upotrebiti počev od kotura 6 sa slobodno visećim kukama, za koje se inače zakači platforma. Da bi se sprečilo prelaženje gornjeg položaja i da bi se eventualno izvršilo zadavanje na određenu visinu, ima uže za vučenje deo za naslanjanje 1, koji se može premeštati na užetu, koji obuhvata i pritiskuje na deo za uključivanje 18 koji dejstvuje na isprezanje doboša za uže i koji je zajedno sagradjen sa donjim kosturom za vodjenje 9.

Na variјanti predstavljenoj u fig. 5 načinjena je platforma tako da tačka vešanja leži u vertikalnoj osovinici težišta iste. Ovo se postiže time što zadnji zid iste izlazi i uže krana utvrđeno je za spoljni kraj ispusta 16. Ovim se izbegava da donji koturi za vodjenje 17 platforme budu prekomerno pritisnuti na šini za vodjenje usled momenta prevrtanja koji vrši teret na platformu, što bi imalo kao posledicu brzo abanje istih i otežani hod platforme.

Kod opisanog rasporeda platforma je u svakom visinskom položaju u neposrednoj blizini fronta zgrade, može se dakle lako svuda

istovariti, a da se ne preduzimaju naročite pripreme za to, kao platforme i t.d.

Opisani oblik izvodjenja dizalice za gradjenje pogodan je vrlo dobro kao postrojenje za transport pri gradjenju velikih zgrada, pri ograničenim prostornim okolnostima, ali ipak nije sasvim povoljan odaosno njegovih strana za istovarivanje u odnosu prema frontu zgrade, usled čega se kod manjih zgrada, stanova i t.d. upotrebljava druga konsstrukcija, koja je niže opisana.

Fig. 6 pokazuje u vertikalnici postrojenje dizalice za gradjenje podignute na frontu zgrade. 1 označavaju šine za vodjenje preseka u obliku T, koje su tako rasporedjene, da je njihova zajednička osovina nagnuta pod 45° prema frontu zida. Ove šine drže se i utvrđene za zid lica pomoću prečaga 2. Most 4 platforme 19 u osnovi je oblika trapeza, t.j. njegovi spoljni uglovi otsečeni su pod 45° i prema tome su paralelni prema zidu lica. Prepust krana 8 montiran je kao što pokazuje fig. 7, na osnovnoj ploči 20 tako, da se može po izboru utvrditi za obe naležuće ploče 21a, tako da se prema mesnim prilikama dizalica za gradjenje može tako udesiti, da platforma ide levo, ili desno od prepusta, kao što je naznačeno crticama u fig. 7. Pri progresivnoj visini gradjenja vrši se produžavanje vodjica, kao što je gore opisano, kao i ceo raspored užeta za izvlačenje i čekrka dizalice potpuno izto kao što je opisano kod prvog primera.

U svakom slučaju zamenjuje i skupo pri gradjenju malih zgrada, kao stanova i t.d. postaviti opisane čvrste vodjice. Kod manjih zgrada korisnije je tada primeniti niže opisani oblik izvodjenja predstavljen u fig. 8-10. Kod ovog oblika izvedena šina za vodjenje 1 zamenjeni su jednim kudeljnjim ili žičanim užetom 21. Jedan kraj ovog užeta utvrđen je dole na zgradu za ušicu 22 i uže ide preko gornjeg kotura za vodjenje 23, čiji je presek ravan horizontalnom ostanju delova za vodjenje 24 platforme 19. Drugi kraj užeta utvrđen je dovoljnim brojem rezervnih namotaja na dobošu užeta čekrka 25, koji je dobro utvrđen za zemlju, i koji se uostalom može zameniti ma kakvim drugim pogodnim aparatom. Gornji kotur za vodjenje 23 obešen je pomoću zgloba za potporni krak 26, koji je montiran na osnovnoj ploči 20 prepusta 8 da se može okreteti oko vertikalnog čepa tako da se može utvrditi u dva položaja, od kojih je jedan u 9 puno izvučen a drugi je naznačen crticama. Uže od žice, sprovedeno kroz delove za vodjenje 24 platforme služi, na ovaj način kao vodjica za istu i može se dobro zategnuti čekrkom 25. Da bi se prepust pri progresivnoj visini gradjenja mogao više sta-

viti i da bi se vodjice produžile dovoljno je omotati nekoliko namotaja užeta sa doboša čekrka.

Kao što pokazuje osnova fig 9, može se prepust 8 izvesti na osnovnoj ploči 2' u cilju opisanom u predjašnjem obliku izvodjenja. Da bi se izbeglo ugibanje platforme pri istovaru tereta ili kolica, nalazi se na oba kraja dizalice sprava za zatvaranje. Ova sprava za zatvaranje sastoji se od jednog zatvora sa oprugom, koja se može pritvrditi u mirujućem položaju i, ako je pritisnut, naslanja se na čvrsti ispušt zgrade. Ova sprava za zatvaranje dopunjena je još čekljama 28 utvrđenim za osnovnu ploču 20, koja ulaze u prečagu 29 utvrđenu za platformu. Jasno je da je ovo postrojenje izvedeno na obema stranama sa osnovne ploče i platforme, i isto je postrojenje izvedeno na obema stranama osovine ploče i platforme, i isto se može zamenniti razumljivo ma kojim drugim postrojenjem, koje može vršiti utvrđivanje platforme sa željenim spratom zgrade kao i sprečiti ljuštanje i ugibanje istog za vreme istovara. Kao što je opisano u predjašnjem obliku izvodjenja, može i ovde platforma ići po izboru sa jedne ili druge strane platforme, na taj način što se prosto prepust 8 premesti a potporni krak 26 obrne u odgovarajućem položaju.

Kod ovoga oblika izvodjenja pokazuju se dobre strane, da otpadaju svi potporni elementi za utvrđivanje vodjica na zgradu ili koji treba da utvrde skelu i da se uvek visina vodjica može udesiti u visini napredujuće gradjevine, što se uže za vodjenja odgovarajće produžava odmotavanjem sa doboša čekrka. Sprovođenje kolica za izvlačenje i sličnih kolica za platforme u zgradu olakšano je i iziskuje minimum prostora, jer se može duž fronta zida dalje terati koso na dole sa mosta platforme i bez velikog menjanja pravca.

U mesto jednog jedinog gornjeg sprovodnog kotura 23 za uže koje vodi mogla bi se uzeti, naročito ako je most platfarme vrlo veliki, što uslovljava veća odstojanja između dejova za vodjenje, dva manja sprovodna kotura 30 raspoređene u okviru 31, kao što je to predstavljeno u fig. 1. Ovaj okvir bio bi slično kao kotur 23 obešen za potporni krak 26 pomoću jednog zgloba.

U fig 12—14 pokazan je dalji oblik izvođenja gornjeg dela kran-a za gradjenje sa dizalicom odn. jednog konstrukcionog detalja. U promeni opisanog primera ne nalazi se više čekrk na zemlji kod varianti prema fig. 12 do 14, već je montiran na stubu kran-a 8. Vodjenje dizalice vrši se užetom za vodjenje 21, koje se kreće preko kotura za vodjenje 80, koje naleže u horizontalnom delu 42 po-

stolja Postolje je utvrđeno za osnovni okvir 43, na kome je utvrđen kran i ima dva vertikalna stuba 44, 45. Duž ovih stubova nalaze se čaure 46 odn. 47 koje se mogu udesavati za koje su utvrđene po jedna horizontalna osovina sa koturom 48 odn. 49 koji se na istoj obrće. Platforma ima slične koture 50, 51 položene u okviru 52. Usled ovog postrojenja može se teret koji se nalazi na podu platforme, zgodno istovariti, na taj način, što se teret sa podom platforme, koji se takodje može sastojati od daske položene preko okvira 52 i koturova 50 i 51, može pomeriti sa ovih koturova na koture 48 i 49. Oba para koturova moraju se za to nalaiti na istoj visini, t.j. platforma se mora задрžati na onoj visini, na kojoj je to potrebno. Vertikalno premeštanje valjaka 48, 49 vrži se zato jer se menja visina na kojoj se jedan teret skida, i to, prema vrsti tereta koji se prevozi i čak šta više prema zemlji gde se upotrebljava. Pojedini tereti nose se na glavi u izvesnim predmetima a u drugim predmetima isti zahtevaju da se nose leglima. Udesavanjem koturova 48 i 49 na željenu visinu i lakim guranjem tereta za platforme prema ovim koturovima t.j. prema zgradi postiže se znatna ušteda u radu kod ovoga kran-a za gradjenje.

Parovi koturova na platformi i postolju mogu se isto tako upotrebiti, ako elementi za vodjenje nisu nagnuti u odnosu prema frontu zgrade.

Slično postolje sa parom koturova koji se vertikalno premeštaju moglo bi se upotrebiti takodje dole za utvrđivanje dizalice.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Dizalica za gradjenje sa vodjicama, preko kojih je namešten okretan prepust kran-a, naznačena time, što se kao pri upotrebi postrojenja za kran tako i pri upotrebi za dizalicu upotrebljava jedno isto uže za izvlačenje sprovedeno preko istih koturova za uže okretanog prepusta kran-a.

2.) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1., naznačena time, što je na gornjem kraju vodjica nasadjen priključni deo za priključivanje, koji ima poduzi štap, za koji se može utvrditi spojni deo, koji se uzduž pomera za spajanje sa postoljem kran-a, da bi se omogućila promena visine postavljenog kran-a bez promene već položenih vodjica.

3.) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1., naznačena time, što je deo za kretanje koji pokreće uže za izvlačenje radi zaustavljanja mašine za rad, montiran na osovini donjeg sprovodnog kotura koji omotava uže preko čekrka.

4.) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1.

i 3, naznačena time, što deo za gradjenje pokreće deo za vodjenje, koji je utvrđen za uže da se može pomerati u cilju da vrši zadržavanje korpe za izvlačenje na proizvoljnu visinu, odnosno da bi mogao s rečiri prelaženje najvišeg položaja.

5) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1. naznačena time. Što je zajednička osovina elemenata za vojenje nagnuta u odnosu prema frontu zgrade na kojoj je postrojena dizalica.

6) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1. naznačena time, što su elementi za vodjenje sastavljeni od užeta koji se savaju

7) Dizalica za gradjenje prema zahtevima 1 i 6, naznačena time, što je raspored takav, da je jedan kraj užeta utvrđen dole za zgradu, rje ide preko jednog ili dva gornja sprovodna kotura i što je njegov drugi kraj utvrđen dole za spravu, pomoću koje se uže može zategnuti i produžiti pri postavljanju krana na većoj visini.

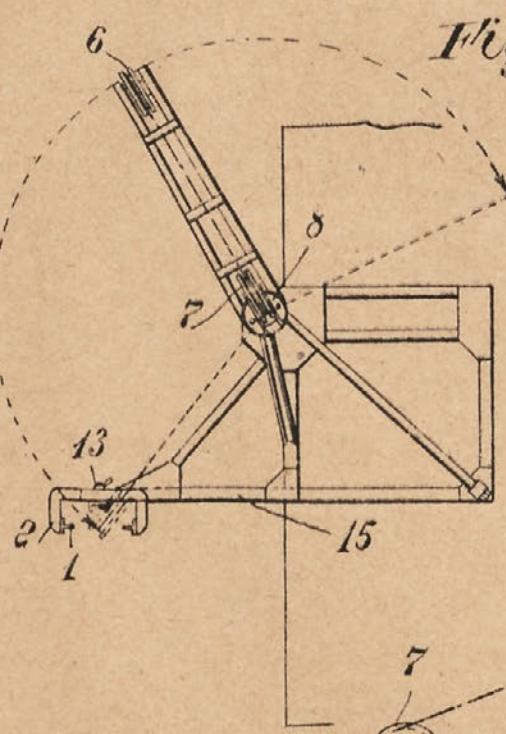
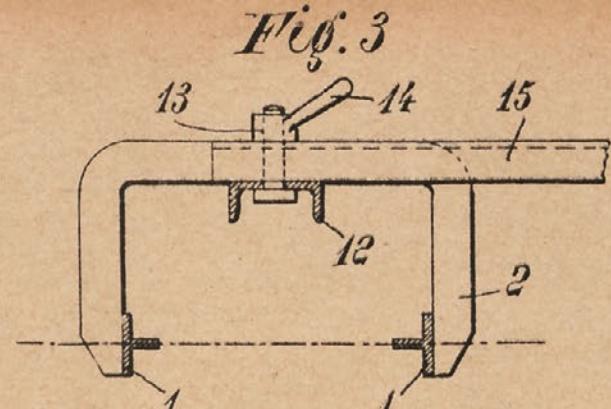
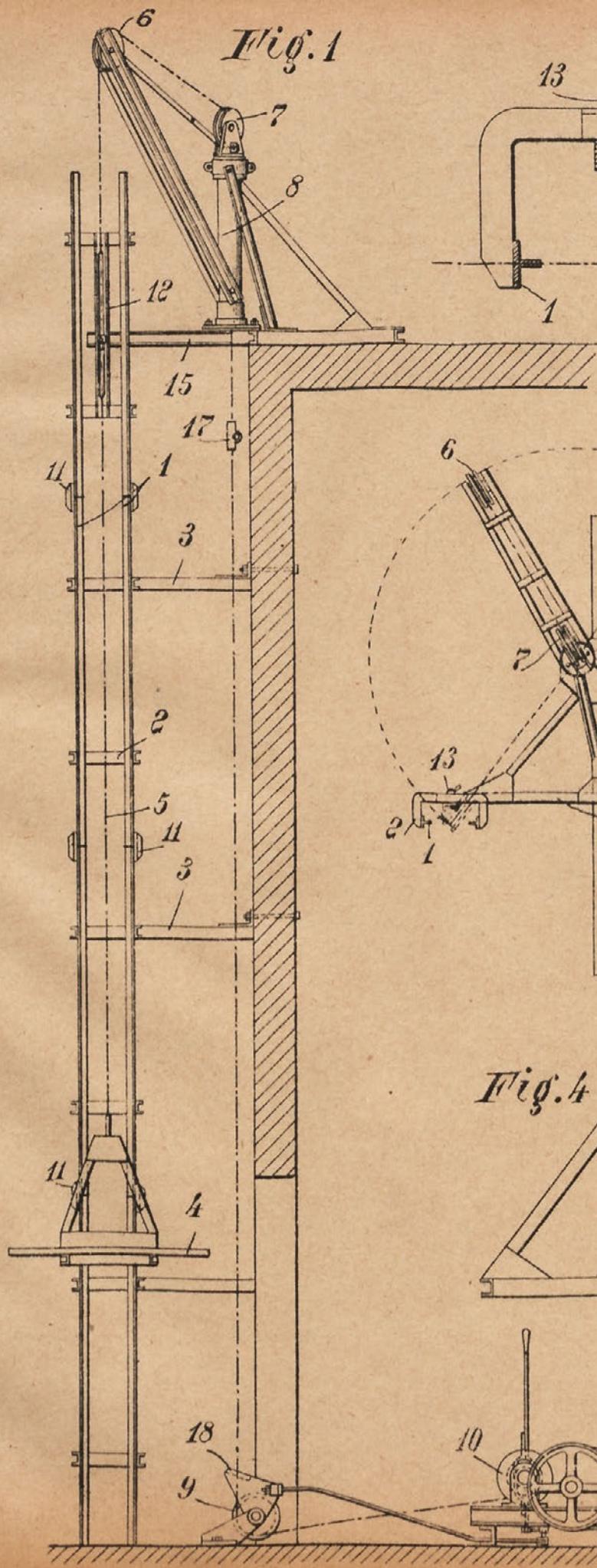
8.) Dizalica za gradjenje prema zahtevima

1, 5, 6 i 7, naznačena time, što je gornji sprovodni kotur obešen pomoću zgloba za potporni krak, koji je utvrđen da se može okretati oko vertikalnog čepa na osnovnoj ploči prepusta krana tako, da može prema položaju prepusta krana biti utvrđen po izboru u jednom od dva položaja

9) Dizalica za gradjenje prema zahtevima 1, 5, 6 7 i 8, naznačena time, što platforma ima spravu za zatvaranje radi utvrđivanja iste za mesto gde on mora biti istovaren, da bi se izbeglo ljuštanje i ugibanje platforme.

10. Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1, naznačena time, i što prepust krana ima slične koture tako da se može postaviti pod koji nosi teret, i što prepust krana imi slične koture tako da se radi godnjeg istovara platforme pod sa teretom može pomeriti sa koturovima platforme na koture prepusta krana.

11.) Dizalica za gradjenje prema zahtevu 1 i 10, naznačena time, što se koturi prepusta krana mogu pomeriti u vertikalnom pravcu, duž ostolja koje nosi prepust.

Fig. 4

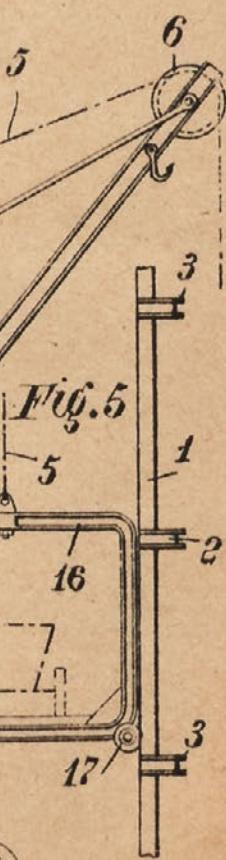
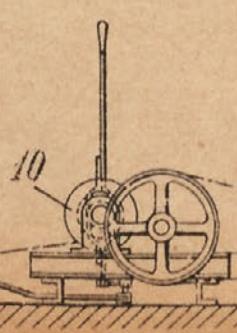

Fig. 12

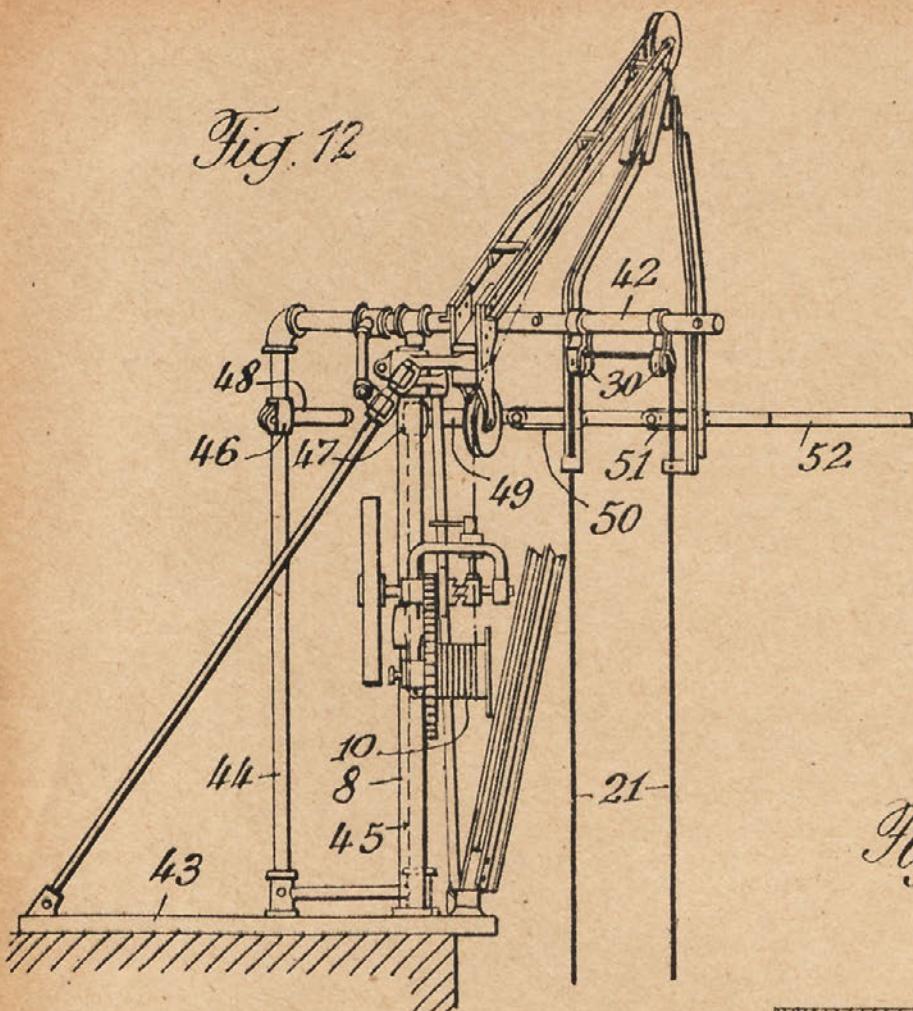

Fig. 14

